

MARIËNBURG
Vereniging van Kritisch Katholieken

Jaarverslag Mariënburg-vereniging 2019

Algemene Inleiding.

Een goede manier om tot een zo objectief mogelijke terugblik over 2019 te komen, is het teruglezen van de vijf “ledeninformaties” die altijd met de afleveringen van ons Magazine meegestuurd worden. Dan valt op hoe zeer wij als bestuur bezig geweest zijn met de koers en de toekomst van de vereniging. Je leest dan, als ware het een bezweringsformule, dat we de confrontatie met het klerikale instituut en het verzet tegen dogma’s en tradities achter ons laten. Alsof we ons nu pas realiseren dat, als je het op de keper beschouwt, die confrontatie en dat verzet het instituut en de eredienst niet veranderd hebben en nu niet meer zijn dan achterhoedegevechten die we niet meer gaan winnen. De kerk blijkt een instituut te zijn waar vernieuwingen maar moeilijk een plaats kunnen krijgen. Maar waar apert onrecht aan mensen gedaan wordt (zoals in de misbruikaffaires), zullen wij onze stem blijven verheffen, zonder dit tot onze bestaansreden te maken.

Veel van onze leden zijn al lang hun eigen kompas gaan volgen waar het hun Godsbeeld, hun geloofsinvulling, hun zondagse vieringen en hun doordeweekse compassie betreft. Dat geldt ook voor de bezoekers van de pakweg 50 ecclesiae en basisgemeenten in den lande, en voor de kerkgangers die ondanks beperkingen hun plaatselijke parochie nog trouw blijven. Dus daarom zijn we ons aan het transformeren in een *beweging* van mensen op weg naar een toekomst, gedreven door de Geest, onder het motto ‘Waar twee of drie in Mijn naam bijeen zijn, ben Ik in hun midden’. Zo stond het allemaal in enkele van de ledeninformaties van 2019.

Een eigen, brede, christelijke weg ontwikkelen en volgen, lijkt het bestuur dus beter en hoopvoller. Wij willen werken aan ‘de kerk van de toekomst’ en een thuis of ijkpunt bieden aan wie op eigen en eigentijdse manier volgeling van Jezus wil zijn. Dan is het zaak uit te zoeken hoe we dat kunnen doen: welke activiteiten passen bij die missie en dragen ook echt bij, en waarvoor hebben wij de menskracht en de financiële middelen. Zo zag in het voorjaar de brochure ‘Getuigen van geloof’ van onze credocommissie het licht. De dialogen over levensvragen, die wij in 2019 wilden organiseren, worden na een aanvankelijk trage start – en na de coronaperikelen – in najaar 2020 of in voorjaar 2021 gehouden. We hebben het plan opgevat om zondagse vieringen te streamen, o.a. als inspiratiebron voor hoe je ook vieren kunt buiten de geijkte kaders van de klassieke eucharistievieringen. En we hebben, samen met de andere partners in 2of3bijEEN, in februari 2020 een bijeenkomst gehouden over de toekomst van geloofsgemeenschappen binnen, buiten en op de rand van de officiële kerk.

Het bij elkaar brengen en versterken van lokale geloofsgemeenschappen (inclusief het streamen van vieringen) lijkt een aantrekkelijk doel en een nuttige invulling van onze missie. Het lijkt daarbij dienstig om nauw(er) samen te werken met onze partners in Zof3bijEEN, met Beziëld Verband Utrecht en met De Roerom waarvoor contacten zijn aangeknoopt. Al met al staat onze vereniging dus voor veranderingen in doel en middelen.

Ook willen we meer van ons laten horen in de wereld om ons heen: oproepen tot meer compassie met de zwakken en miskenden in onze verhardende samenleving. Dat is wat een organisatie als de onze kan doen voor en namens haar leden. Dus daarom onze oproep om de actie voor het kinderpardon te ondertekenen, ons bezoek in januari 2019 aan de Haagse Bethelkerk, de oproep om goed na te denken over uw stem bij de Europese verkiezingen, de organisatie van het debat over christendom en xenofobie in december in Amsterdam. Kunnen we toch het zout der aarde zijn?

Hieronder worden een aantal van onze activiteiten in 2019 nog wat uitgebreider belicht.

ALV

Op 6 april was er weer een algemene ledenvergadering in het Domstad-gebouw in Utrecht. 's Morgens vond de vergadering plaats, met de gebruikelijke onderwerpen, na een inleiding door de voorzitter. Hij benadrukte dat Mariënborg een nieuwe koers vaart en inzet op samenwerking met andere organisaties. 's Middags was er een inhoudelijk programma, georganiseerd door de Credocommissie, met als onderwerp hun brochure 'Getuigen van Geloof'. Eerst vond de presentatie van deze brochure plaats en daarna gingen de aanwezige leden in groepen uiteen om met elkaar te discussiëren op basis van meegegeven inhoudelijke vragen.

Credocommissie

Na jarenlange beraadslagingen heeft onze Credocommissie een brochure uitgebracht. De brochure spreekt uitgebreid over God en geloof, en is bedoeld als stof tot geloofsbezinning, privé of samen met anderen. Voor leden en andere zoekenden biedt zij een leidraad en een alternatief voor de eeuwenoude belijdenis van Nicea die spreekt vanuit een achterhaald wereldbeeld in lastig te verstane beeldspraak.

Dialogen

Er hebben 28 leden positief gereageerd op het plan om deel te nemen aan dialogen volgens het format van Nederland-in-dialoog. Van hen waren er zeven bereid om regionale dialogen of dialoogsessies voor te bereiden. Tijdens de vergaderingen van dit team werd een keuze gemaakt uit mogelijke onderwerpen. Op advies van het bestuur zou niet meer gestreefd worden naar een afsluitende Synode maar naar een

interactief landelijk beraad. De eerste dialogen waren voorzien voor het voorjaar van 2020, maar daar heeft het coronavirus een stokje voor gestoken.

Kerkasiel Bethelkerk

In januari 2019 hebben Harrie van den Akker en Michel Besnard een bezoek gebracht aan de Bethelkerk in Den Haag waar toen uitzetting van het Armeense gezin voorkomen werd door een permanente, maanden durende gebedsviering. Zij hebben toen ds. Hetteema geïnterviewd, het boegbeeld van dit kerkasiel dat wereldwijd de aandacht trok. Dit interview vond zijn weg naar ons Magazine.

Xenofobie-debat

Vanwege de zorg om het opkomend populisme op vele plekken in de wereld heeft Mariënborg op 30 november een seminar georganiseerd met als thema "christendom en xenofobie". Ongeveer 125 belangstellenden hadden zich die dag verzameld in de Dominicuskerk in Amsterdam. Er was een gevarieerd programma. Na een welkomstwoord van de voorzitter volgden twee inleidingen van Europarlementariër Sophie in 't Veld en voormalig Theoloog des Vaderlands Stephan Paas. Daarnaast waren er twee videoboodschappen van Mgr. Gerard de Korte van Den Bosch en ds. René de Reuver, scribe van de PKN. Daarop volgde een interessant debat o.l.v. oudvoorzitter Henk Baars.

Streamen van vieringen

Er is een plan gemaakt om in 2020 vieringen te streamen. Dit betreft een pilot van drie online-registraties van vieringen in ecclesiae en geloofsgemeenschappen-in-vrije-opstelling. De reden hiervan is dat op televisie alleen eucharistievieringen c.q. protestantse diensten uitgezonden worden, terwijl er veel mensen zijn die om wat voor reden dan ook niet in staat zijn andersoortige, 'vrijere' vieringen bij te wonen.

Internationale contacten

In januari 2019 kwam de Nederlandse verklaring beschikbaar van de 'Nashville Declaration', een homohaatverklaring. Het Mariënborgbestuur besloot hierop niet te reageren om aan dat onchristelijk document geen extra publiciteit te gunnen. Henk Baars nam in Madrid namens de vereniging deel aan de bijeenkomst van het 'Europese Netwerk van Kritische Katholieken' en namens dat netwerk aan een vergadering in Straatsburg. Voor dat netwerk is hij daar voorgedragen als vertegenwoordiger in de relatie met de afdeling van 'het Europese Parlement voor de rechten van de mens'. Ed Schreurs nam 14 keer deel aan internetgesprekken vanuit Engeland voor 'We Are Church' en vanuit de Verenigde Staten voor 'Catholic Church Reform'. Via deze relaties hebben we het protest gesteund van Chileense katholieken tegen misbruik in hun Kerk. Hun protest heeft geleid tot het ontslag van 33 bisschoppen. We hebben geen vertegenwoordiger gestuurd naar een internationale bijeenkomst in Warschau. Er stonden geen haalbare actiepunten op de agenda.

Afdelingen

De afdeling Roosendaal heeft meerdere goed bezochte bijeenkomsten gehouden waar aan de hand van een lezing van gedachten werd gewisseld. Ook op andere plaatsen hebben leden tijdens samenkomsten van gedachten gewisseld, maar zonder die aan te kondigen en daarvan verslag uit te brengen.

Communicatie met de leden

Omdat inmiddels zo'n 85% van de leden hun e-mailadres gedeeld heeft met de vereniging, is het mogelijk om snel en goedkoop met het merendeel van onze leden te communiceren. Daar is in 2019 meerdere malen gebruik van gemaakt. Zo is het inmiddels traditie geworden dat uw voorzitter per e-mail boodschappen stuurt met Kerstmis en Pasen.

Magazine

Ons Magazine kende vijf afleveringen dankzij de onverdroten ijver van onze redacteurs, waarvoor dank. Zo konden onze leden kennismaken met een groot aantal lezenswaardige artikelen, vaak over Godzoekers en vreemdelingen in ons midden. Verder is er ruimte beschikbaar gesteld voor 'kritische schrijvers': leden die vertellen wat kritisch katholiek-zijn voor hen betekent. Er waren de 12 brieven over Maria en het kerstverhaal in het bordeel. Bij het kerstnummer van ons Magazine hebben de leden voorts een geschenkboekje ontvangen: "Ketterijen", met oude columns van oud-voorzitter Erik Jurgens waarin hij reflecteerde op ons verleden en onze traditie.

Website

In de loop van het jaar werd voor onze website geëxperimenteerd met een gezamenlijke bestuursverantwoordelijkheid, omdat het tot nu toe niet mogelijk is gebleken een vrijwilliger als webmaster aan te trekken. De procedure is nu als volgt: als een van de bestuursleden iets geschikt acht voor de website en het bestuur hiermee instemt, dan plaatst onze steun en toeverlaat Emilio de Vlam dit item op de website.

OpZien

Er waren weer 12 afleveringen van de elektronische nieuwsbrief OpZien, een gezamenlijk initiatief van het maandblad De Roerom en Mariënborg, met daarop interessant nieuws voor de lezers en leden van beide 'clubs'. Met een link kon doorgeschakeld worden naar de Mariënborg-website en Mariënborg-leden met een mailadres kregen toegang tot De Roerom. Mariënborg is veel dank verschuldigd aan Bart Verreijt die bij ontstentenis (al jaren helaas) van een Mariënborg-redacteur, in zijn eentje OpZien in de lucht hield. Chapeau!

Administratie en Financiën

Evenals in 2018 hebben wij een sterk accent gelegd op bewaking van de openstaande vorderingen. Zoals verwoord in het Huishoudelijk Reglement wijzen wij leden en abonnees maximaal drie keer op het feit dat zij nog niet betaald hebben.

Indien bij de laatste aanmaning niet alsnog betaald wordt, wordt het lidmaatschap, c.q. abonnement beëindigd. Dit leidt ertoe dat over 2019 slechts vijf leden per saldo niet hebben betaald. Zij zullen in 2020 geroyeerd worden.

In 2019, maar ook in het lopende jaar, gaan wij weer proberen om meer leden c.q. abonnees via een machtiging tot automatische incasso te laten betalen. Betaling kan dan niet vergeten worden, en de administratieve verwerking is kan veel efficiënter plaatsvinden.

Daarnaast blijven wij inzetten op het verkrijgen van meer e-mailadressen, zodat wij slagvaardiger (en goedkoper) kunnen communiceren met onze achterban.

Het financiële resultaat over 2019 is 11.149 euro negatief. De begroting vertoonde een nog groter verlies, maar een aantal projecten kon goedkoper worden uitgevoerd dan verwacht. Daarnaast zijn enkele projecten verschoven naar 2020.

Ook in 2019 hebben wij weer gevraagd om een extra bijdrage van onze leden. Met succes: in december 2019 is ongeveer 6.000 euro binnengekomen. (En in januari nog eens 2.300 euro.) Daarnaast ontvangen wij ook regelmatig spontane giften van leden, waardoor wij in het afgelopen jaar € 11.779 extra op onze bankrekening zagen verschijnen. Dankzij deze giften is het voor onze vereniging mogelijk om ook in 2020 de contributie op 35 euro per jaar te houden, waardoor ook mensen met een smalle beurs lid kunnen blijven.